

ter spuščati svoj žgoči sok na njega. Krokar jo milo prosi: „o, ljuba mravlja, ne bodi vendar tako neusmiljena in pusti me vsaj umreti v miru.“ Ali ona mu odgovori: „krokar, ti si mi umoril mojo sestrice, zato je treba, da te kaznjujem.“ In zdaj ga pika še huje nego poprej. Krokar trpi in umira.

Zdaj se približa lovec, ki je ustrelil krokarja. Pobere ga, dene ga z mravljo vred v torbo, ter se napoti proti domu. Med potjo se posreči mravlji, da uide iz torbe. Leze in leze po lovčevej obleki, ter prileže naposled lovecu na roko. Lovec jo prime ter pravi: „oj ti nesramna mravlja, za to prederznost te je treba kaznovati.“ To reksi vrže jo ob tla, ter jo pohodi. To je bila kaznen za njeno maščevanje.

Jos. Ciperle.

Prirodopisno - naroznansko polje.

Ptičji pajek.

V vročej južnej Ameriki živi pajek, kateremu so dali imé: ptičji pajek (*Vogelspinne*, *Mýgale avicularia*). Pravijo, da se hrani ob kolibrih, t. j. zeló majhenih pticah; od tod menda njegovo imé. Ptičji pajek ima preko 5 centimetrov dolgo telo, ki je vse obrasteno z dolgimi in gostimi kočinami. Živí v podzemeljskih luknjah in duplih, kjer si naredi iz bele pajčevine po ped dolgo cev, v katerej po ves dan sedí, ter še le zvečer zapusti svoje prebivališče, da si gre lovit raznih žuželk, ki so njegova poglavitna hrana. Često pričakuje plēna na vratih svojega prebivališča. Pričajoča slika vam kaže, kako je ptičji pajek svoje dolge in s kaveljci oborožene noge na široko raztegnil, ter se plazi naravnost proti ptičjemu gnezdu, ki njij mnogo večje od

orehove lupine. Poleg gnezda stoji samec na straži v tem, ko je troje mladih kolibrijev pomolilo svoje glavice z gnezda, kakor da bi znali, kakšen sovražnik se jim približuje. Uboga mati leta okoli pajka, ali zamán vse njeni čivkanje; proti toliko močnemu sovražniku nij nobene obrambe in nobene pomoči. Pajek mirno dalje koraka, in ko do gnezda dospeje, pripravi se na dober in tečen zajutrek. S čvrstimi, kaveljčastimi čeljusti poprime gole ptičice, a iz ust mu teče neka strupena slina, katera najpred umori ubogo živalco, a potem njemu samemu služi v to, da laže golta in prebavlja. Slina ptičjega pajka je vsem manjšim živalim zeló hud strup; pravijo, da še celó od njega vgrizeni ljudé otekó in dobé vročico. Nu Indijani se tega pajka nič ne bojé, otroci ga še celó privežejo na tenko vrvco in ga vodijo po hiši. Pómneti vam je treba, da je ta pajek največji in večkrat tako velik, da ga človek komaj z roko pokrije.

Baker ali kotlovina.

Baker ima lepo rudečo barvo, česar vam nij treba pripovedovati, ker ga poznate vsi, ako vam povem, da so naši krajarji in četrtraki od bakra. Polirani baker ima lepšo in svetlejšo barvo, kar lehko vidite na poliranih bakrenih kotlih, ki je izdeluje kotlar. Baker je trd in se topí le v velikej toploti. Pomešan z nekaterimi drugimi kovinami, dobi rumeno barvo, kakor to vidite na mesingu ali medi. Mesing nij nič drugega nego zmes od bakra in cinka. Rudečast mesing se imenuje tompak. Njegova barva je podobna zlatu; zato se je užé marsikak nevednež opeharil, kupivši mesing za zlato. Zmleti tompak se rabi za ponarejeno zlato barvo in za bronziranje. Mesing se mnogo bolj rabi nego čisti baker; iz mesinga se narejajo gumbi, okovi, različne posode, žica (drat), plôčevina, svečniki in mnogo drugih stvari.

Ako se baker zmeša s cinom, dobimo zmes, ki se jej pravi bron. Iz brona lijó zvonarji zvonove; kolikor boljše zna zvonar pomešati obe kovini, toliko čistejši glas imajo zvonovi. Tudi topove ali kanone lijó iz brona.

Srebro in zlató v novcih (denarjih) in v drugih srebrnih in zlatih stvaréh nij nikoli čisto srebro in zlató, nego pomešano je z bakrom.

Pri bakrenih in mesingastih posodah je treba največje previdnosti. Ako pride na take posode kislina, naredi se zeleni volk na njih, ki je hud strup. Zaradi tega je treba, da so vse bakrene in medene posode pocinjene. Zeló nevarno je tedaj, ako se kuha ali kaj drugega shranuje v takih posodah. Treba jih je večkrat na novo pociniti.

Tudi zelena in plava barva na lesenih igračah je večkrat pomešana z zelenim volkom, zato je strupena. Otroci, ki so nosili take igrače v usta in so je lizali, oboleli so užé večkrat nevarno, nekateri so še celó umrli. T.

Petrolej ali kameno olje.

Mnogi kraji naše zemlje so z neko oljnato tekočino napojeni. Ako se na takih krajih globoke jame izkopljejo v podobi naših vodnjakov, nabere se v globočini dosti take oljnaté tekočine, ki se potlej lehko s kako posodo zajame in pobere,